

Số: 144 /TTQT

Bắc Ninh, ngày 04 tháng 08 năm 2021

V/v: Bản tin cảnh báo mùa mưa lũ năm 2021

Kính gửi: - Vụ Nuôi trồng Thủy sản – Tổng Cục Thủy sản

- Sở NN & PTNT các tỉnh Thừa Thiên Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An, Thanh Hóa, Ninh Bình, Nam Định, Thái Bình, Hải Phòng, Quảng Ninh, Hòa Bình, Yên Bái, Tuyên Quang, Lào Cai, Sơn La, Cao Bằng, Phú Thọ, Vĩnh Phúc, Hưng Yên, Hải Dương, Bắc Ninh và Hà Nội.

Bão lũ tác động trực tiếp đến các hoạt động nuôi trồng thủy sản, gây thiệt hại lớn cho người nuôi. Trong mùa mưa lũ thường xuất hiện những cơn mưa lớn, kéo dài làm thay đổi các yếu tố thủy, lý, hóa môi trường nuôi theo chiều hướng xấu. Những sự thay đổi này làm động vật thủy sản giảm sức đề kháng và miễn dịch hơn với các tác nhân gây bệnh có sẵn trong nước như vi khuẩn, virus, kí sinh trùng, từ đó dễ dẫn đến dịch bệnh và giảm hiệu quả nuôi thủy sản. Ngoài ra, mưa lũ còn phá hủy các công trình nuôi trồng như bờ ao, lồng bè, đặng chắn... từ đó làm thất thoát vật nuôi ra ngoài môi trường.

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng Thủy văn Quốc gia, dự báo số lượng áp thấp nhiệt đới và bão trong năm 2021 hoạt động trên khu vực Biển Đông và ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền nước ta có khả năng ở mức tương đương so năm 2020 (khoảng từ 12-14 cơn, ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền khoảng từ 5-6 cơn). Trong các tháng nửa cuối năm 2021 đề phòng gió mạnh trên biển. Ngoài ra, tiếp tục xuất hiện các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, sét, lốc, mưa đá trên phạm vi toàn quốc. Tổng lượng mưa dự báo sẽ nhiều hơn so với trung bình năm 2020 ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ vào tháng 7-9/2021 và từ tháng 10-12/2021 ở khu vực Trung Bộ. Trong năm 2021, các hiện tượng thời tiết, khí hậu dự báo sẽ có những biến động mạnh nên cần lưu ý đề phòng bão mạnh, có hướng di chuyển phức tạp, mưa lớn cục bộ vào mùa mưa bão năm 2021.

Để bảo vệ các đối tượng nuôi, nâng cao hiệu quả nuôi trồng thủy sản, hạn chế thiệt hại do mưa lũ gây ra. Cơ sở nuôi thủy sản cần áp dụng các biện pháp sau:

Đối với vùng nuôi tôm

- Tăng cường gia cố, tu sửa bờ ao, cống lấy nước để hạn chế hư hỏng, sạt lở do mưa lũ làm thất thoát sản phẩm nhất là khu vực nuôi tôm trên cát (khu vực chịu ảnh hưởng trực tiếp của bão từ biển đổ vào). Thường xuyên theo dõi, cập nhật dự báo thời tiết để có biện pháp thu hoạch trước khi lũ lụt xảy ra.

- Khi xảy ra mưa lũ, độ mặn của nước trong ao nuôi sẽ biến động rất mạnh. Để hạn chế hiện tượng giảm độ mặn đột ngột trong ao nuôi tôm, người nuôi phải có kế hoạch điều tiết nước: Trước khi mưa to cần phải lấy nước có độ mặn thích hợp vào ao, để mực

nước trong ao cao nhất. Trong khi mưa nên tránh các hoạt động làm xáo trộn nước trong ao nuôi và sau khi mưa cần nhanh chóng rút bớt nước ở tầng mặt của ao bằng cách tháo các cửa phai của cống thoát.

- Đối với các vùng nuôi đất bị chua phèn, rắc vôi quanh bờ ao trước khi mưa phòng nước trôi phèn xuống làm biến động pH ao nuôi.

- Bước vào mùa mưa lũ, các thông số môi trường sẽ có sự biến động lớn làm cho tôm yếu, giảm sức đề kháng. Do đó, các cơ sở nuôi cần có các biện pháp phòng bệnh, nâng cao sức đề kháng cho tôm bằng cách bổ sung Vitamin C, khoáng vi lượng, men tiêu hóa vào khẩu phần ăn của tôm định kỳ 10 - 15 ngày/đợt, mỗi đợt từ 5 - 7 ngày.

- Người nuôi cần kiểm tra hoạt động của tôm nuôi và môi trường nước trước và sau mưa để có biện pháp xử lý kịp thời. Chuẩn bị máy phát điện, máy sục khí để phòng khi điện lưới bị mất.

- Thu hoạch tôm nuôi đã đạt kích cỡ thương phẩm.

Đối với vùng nuôi nhuyễn thể tập trung

- Thu hoạch khi ngao đã đạt kích cỡ thương phẩm hạn chế thiệt hại do mưa bão, lũ lụt gây ra. Đối với ngao nuôi chưa đạt kích cỡ thu hoạch tiến hành kiểm tra, tu bổ lại hệ thống đặng chắn để chống thất thoát ngao khi mực nước dâng cao. Sau mưa bão, ngao thường tập trung vào các góc đặng, chắn, cần tiến hành san đều ra toàn bãi.

- Đối với người nuôi: Tuyệt đối không ở lại chòi canh khu nuôi khi có mưa bão lớn đổ vào nhằm đảm bảo an toàn tính mạng. Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết: mực nước lũ trên các con sông và tình hình mưa bão trên các phương tiện thông tin đại chúng để chủ động đối phó nhằm bảo vệ ngao một cách có hiệu quả.

- Không nên thả giống ở thời điểm mùa mưa lũ.

Đối với vùng nuôi cá rô phi

- Thu hoạch thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm.

- Trước mùa mưa bão: Kiểm tra và tu bổ lại bờ ao cho chắc chắn, bờ ao phải cao hơn mực nước cao nhất hàng năm 0,5 m. Kiểm tra hệ thống xả tràn cho ao nuôi. Chuẩn bị lưới, đặng chắn, cọc tre để cắm khi nước tràn hoặc vỡ bờ tránh thất thoát cá nuôi. Khơi thông dòng chảy ở các sông, mương xung quanh ao để việc thoát nước được dễ dàng. Chuẩn bị máy bơm tiêu úng khi cần thiết (chuẩn bị thêm máy phát điện nếu có để phòng điện lưới bị mất). Phát quang cây xung quanh bờ ao để hạn chế cành, lá cây rơi xuống ao làm ô nhiễm ao nuôi khi có bão lũ, đồng thời phòng khi gió lớn gây đổ cây vỡ bờ ao. Rải vôi bột xung quanh bờ ao với lượng khoảng 10 kg/100 m² để ổn định pH cho ao nuôi có mưa lũ.

- Khi mưa lớn kéo dài, nước ao nuôi sẽ bị đục và pH bị giảm đột ngột nên bón vôi cho ao, đầm nuôi với liều lượng 0,7 - 1,0 kg/100 m³ nước để ổn định pH nước và làm giảm độ đục của nước ao.

- Sau bão lũ, khi phát hiện cây đổ, lá rụng, xác chết gia súc gia cầm ở các khu vực xung quanh đồ xuống ao cần thu gom, loại bỏ ra khỏi ao, tránh làm cho môi trường nước bị ô nhiễm.

- Ngoài ra, môi trường ao nuôi sẽ có những biến động đột ngột, mưa làm rửa trôi phèn, các chất hữu cơ, độc tố tích tụ từ bờ xuống ao cá làm môi trường nước trong ao nuôi cá luôn biến động. Đây là những nguyên nhân làm cho cá dễ mắc cảm với mầm bệnh, tạo điều kiện cho các vi khuẩn, virus, ký sinh trùng có trong môi trường nước tấn công và gây bệnh. Do đó, cần thực hiện các biện pháp phòng và trị bệnh trong mùa mưa bão, lũ, lạt như bổ sung Vitamin C vào thức ăn cho cá để tăng cường sức đề kháng. Chủ động xử lý môi trường nước bằng vôi bột với lượng 2-3 kg/100 m³ nước ao hoặc một số hóa chất được phép sử dụng trong nuôi thủy sản (như TCCA, BKC, Chlorine,...) theo đúng liều lượng hướng dẫn của nhà sản xuất để khử trùng nước ao nuôi, phòng bệnh cho thủy sản nuôi.

- Điều chỉnh lượng thức ăn khi có mưa bão/ thay đổi thời tiết để hạn chế ô nhiễm môi trường, tránh lãng phí.

Đối với cá nuôi lồng trên sông/hồ

- Tiến hành thu hoạch khi cá nuôi đạt kích cỡ thương phẩm trước mùa mưa lũ.

- Kiểm tra lại lồng bè, gia cố lại hệ thống dây neo, phao lồng và di chuyển vào nơi có dòng chảy nhẹ để tránh mưa lũ làm hỏng lồng. Chuẩn bị thuyền máy, phao cứu sinh hỗ trợ khi cần thiết.

- Mức nước và tốc độ dòng chảy ở các sông, suối sẽ tăng lên khi có mưa lũ. Do đó, ở những nơi có dòng chảy lớn cần dùng tấm chắn, bạt che chắn phía trước lồng nuôi làm giảm dòng chảy trực tiếp vào lồng, ngăn chặn các vật rắn, gỗ làm hư hỏng lồng gây thất thoát cá ra ngoài.

- Song song với việc phòng chống lũ lụt, người nuôi cần thực hiện các biện pháp phòng và trị bệnh trong mùa mưa lũ như bổ sung Vitamin C vào thức ăn cho cá để tăng cường sức đề kháng, treo túi vôi trước dòng chảy để phòng bệnh cho cá, thường xuyên vệ sinh lồng sạch sẽ, thông thoáng để thoát nước. Hạn chế cho ăn khi có mưa bão để hạn chế ô nhiễm môi trường, tránh lãng phí.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu VT.

TRUNG TÂM QUAN TRẮC MÔI TRƯỜNG VÀ BỆNH THỦY SẢN MIỀN BẮC

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Hữu Nghĩa